

**Интервю с Цветан Симеонов, председател на БТПП, за “geo ZONE”
официално печатно издание на Българска асоциация за геотехническо и
тунелно строителство (БАГТС)**

-Уважаеми г-н Симеонов, в началото на месец януари 2016 се проведе Традиционната среща на Евроклуба, по случай поемането на Председателството на Съвета на ЕС от Кралство Нидерландия. Бихте ли ни запознали с основните приоритети и работа на Евроклуба. Какви са заявените приоритети на Холандското председателство?

- Както и досега Евроклубът традиционно работи на една по-висока степен от всички останали, които следват въпросите на европейското председателство на различните страни и причината е че при нас се прави и отчет за свършеното за шестмесечния период от предишния председателстващ. Евроклубът при БТПП се събира традиционно на всеки шест месеца по случай ротационната смяната на председателство на Съвета на ЕС. Организатор на специалното изпращане и посрещане на председателствата на ЕС в БТПП е Enterprise Europe Network – най-голямата мрежа в подкрепа на бизнеса. По повод последната ротация в председателството на ЕС в БТПП се състоя поредна среща на Евроклуба, на която над 100 членове на клуба и негови гости, мкл. зам.- министри, посланици, търговски представители на страни- членки, предприемачи, представители на академичните среди и медиите се запознаха с постигнатото по време на Люксембургското председателство на ЕС и с амбициозни приоритети на Холандското председателство. Холандия обяви някои от приоритетите си, които в голяма част покриват вече обявените цели на Плана "Юнкер" - миграция и международната сигурност; Европа - иноватор и генератор на нови работни места; стабилни финанси и енергична Еврозона; далновидна политика по отношение на климата, околната среда и енергийните ресурси.

Може да се каже, че има много добра приемственост в приоритетите на едните и на другите, т.е. има сериозни предпоставки започнатите неща да се довършат. Това не винаги е характерно за председателстването, защото 6 месеца е малък срок. Високото ниво на приемственост между люксембургското и холандското председателство е от изключителна важност за Европа

в момент на растяща несигурност и че ще осигури необходимата последователност при формулирането на европейските политики, насочени към стабилна и сигурна Европа.

-Въз основа на „Плана за инвестиции за Европа“, Европейския фонд за стратегически инвестиции и новосъздадения онлайн Портал за инвестиционни проекти (European Investment Project Portal), очаква ли се да бъдат мобилизирани инвестиции в ключовите сектори и в България?

- Планът за инвестиции е насочен към премахване на пречките пред инвестициите, осигуряване на видимост и техническа помощ за инвестиционни проекти и по-интелигентно използване на новите и съществуващите финансови ресурси – насоки от изключителна важност за България. За постигането на тези цели в Плана се предвижда мобилизиране на инвестиции в размер на най-малко 315 милиарда евро за три години; подпомагане на инвестициите в реалната икономика; създаване на благоприятна среда за инвестициите и да се надяваме те да обхванат и България.

-Зависим ли е бизнес климата у нас от Европейския пазар?

-Разбира се, че е зависим. Поне 60% от нашия външнотърговски стокооборот е с ЕС, освен това най-лесно е движението и бизнесплановете да се осъществяват в рамките на ЕС, защото четирите свободи и с временни затруднения, макар, са важна предпоставка за инвеститорите. Сравнение между очакванията и резултатите на бизнеса у нас през 2015 г. показва, че най-голямо несъответствие има при очакванията за приходите от износ (77% от прогнозираните по-високи приходи от износ успяват реално да ги постигнат) и при приходите от продажби в страната (83% от очакваните по-високи приходи ги постигат).

Прогнозите за бизнес климата и инвестициите намаляват леко, разкривайки известна степен на несигурност за 2016 година. Геополитически опасения повлияват върху плановете за нови инвестиции и разширяване на бизнеса. Тези смесени послания показват, че политиките в ЕС на национално и регионално равнище трябва да действат решително и последователно, за да се ускорят реформите и да се справят с външни фактори, които могат да имат отрицателно въздействие върху икономиките на страните.

Процесите, свързани с безпрецедентния поток от бежанци трябва да бъдат овладени чрез стабилна и ефективна стратегия, координирана на ниво ЕС.

-Доколко предвидима е средата за бизнес у нас? Какви са притесненията сред фирмите за 2016г.?

-Предприемачите се нуждаят от предсказуеми условия в икономиката, за да планират дългосрочно дейностите си. Това отново пролича и в последното проучване, което направихме за бизнес климата „Европейски икономически преглед 2016“. Проучването се провежда по методология на Европалати за 23-та поредна година сред 59 000 фирми от Европа. Анкетата у нас е извършена сред 492 фирми, членове на БТПП.

Що се отнася до притесненията – те са за вътрешния пазар и за заетостта. Очакванията за инвестициите са скромни. Сред водещите затруднения са условията на икономическата политика през 2016 г., което е посочено от 29% от анкетирания, както и разходите за труд – според 28% от фирмите. Административните увеличения на минималните осигурителни

прагове и на минималната заплата дават отражение върху мнението на фирмите. През 2015 г. България продължава да е сред страните с най-висок ръст на разходите за труд в ЕС.

-Можем ли да очакваме разкриване на нови работни места?

- Изследването на Европалати - Умерен оптимизъм за 2016 година, без резки скокове в икономиката – това показват очакванията на бизнеса, отразени в проучването. Общото впечатление е, че годината ще бъде по-добра от 2015-та. България се намира “по средата” като място в сравнителен европейски план по отношение на оптимистични очаквания на бизнеса за 2016 година; Мениджърите на фирми са с по-добри очаквания за приходите от износ, за разлика от продажбите им на вътрешния пазар. Почти половината от анкетираните смятат, че през 2016 г. ще увеличат приходите си зад граница. Какви ще са темповете на ръст в износа зависи много и от глобалната среда. При проучването от 2014 година мнозинството (48%) прогнозираха ръст в износа за 2015 година, но реално 37% от тях го постигнаха; Най-малък дял на положителни очаквания има при продажбите на местния пазар и за заетостта за 2016 г. Може да се прогнозира, че ще се затвърди ниския ръст на вътрешното потребление, защото повечето фирми (52%) очакват да се запазят нивата им на приходи от продадените стоки у нас. Направени бяха добри стъпки в посока на обучението по предприемачество от Министерството на образованието и науката, но те ще дадат резултати след години. Необходимо е актуализиране на плановете с нуждите и привличане на бизнесмени от практиката в обучението.

-Как бихте коментирал безработицата в страната и същевременно проблема на бизнеса от изразената липса на квалифицирани кадри?

- Все по-тежък става проблема за квалифицираните кадри. Като бели лястовици са тези региони и учебни заведения, които съгласуват програмата си с бизнеса и привличат при изготвянето на програмите и при реализирането на учебния план предприемачи. Все още липсват финансови стимули за фирмите да осигуряват допълнително обучение на кадрите за или преди наемането им на работа.

Липсата на квалифицирани кадри през 2016 година е сред най-големите пречки за една трета от работодателите. През последните години относително постоянен е делът на фирмите, които посочват този проблем – показателно за ниска скорост на реформите в образованието и обучението

-„Медиацията среща съдиите“ е изключително интересен проект на БТПП. Кои са основните принципи на медиацията и какви са постиженията на проекта в България?

- БТПП продължава усилията си за въвеждане на медиацията като способ за разрешаване на спорове. Преимуществата: бързина на намиране на решение, запазване на добри партньорски отношения между страните и др. са от голямо значение за бизнеса, който е ангажиран в правни спорове. БТПП участва и в международен проект „Медиацията среща съдиите“, който се ръководи от Европалати и се изпълнява от 9 търговски палати и центрове за медиация, Европейската асоциация на съдиите по медиация в 7 страни - Испания, Франция, Белгия, Ирландия, Италия, Кипър, България. Като резултат от проекта ще заработят схеми или центрове за медиация в няколко съдилища в страната.